

VUOSIKERTOMUS 2014

YAD Youth Against Drugs ry

YHDISTYKSEN YHTEYSTIEDOT:

YAD Youth Against Drugs ry
Keskustoimisto, Lutakonaukio 3
40100 Jyväskylä
p. 040 827 6250, yad@yad.fi

Janne Paananen, toiminnanjohtaja
p. 040 551 9067, janne.paananen@yad.fi

Hallitus: hallitus@yad.fi

www.yad.fi

Sisällysluettelo

1. YAD Youth Against Drugs ry – tausta ja tarkoitus.....	3
2. Vuosi 2014 pähkinänkuoressa	4
2.1 Vuoden 2014 painopistealueet ja niiden toteutuminen	4
3. Viestintä	5
3.1 Yleinen tiedottaminen.....	5
3.2 Tietomateriaalit	5
3.3 Verkkosivustot.....	6
3.4 Sosiaalinen media	6
3.5 Sisäinen tiedotus.....	7
4. Vapaaehtoistiimien toiminta.....	7
4.1 Festari- ja infopistetiimi	7
4.2 Paikallisosastot.....	8
4.3 Päihdekasvatustiimi	9
4.4 Street Team	9
4.5 Koulutukset	10
5. Tukitoiminta	10
5.1 Tukityöllistäminen	11
5.2 Kokemusasiantuntijuus	11
5.3 Päihdeettömyyttä edistävä yhteisö	11
5.4 Tukiystävä- ja tukiryhmätoiminta sekä tukileiri	11
6. Projektit.....	12
6.1 Street Team 2 -projekti 2013-2015	12
6.2 Expa - Kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumeuudistuksessa 2013-2015	13
6.3 DanceWise2 – päihdehaittoja vähentävän ja ehkäisevän työn juurruttaminen ja levittäminen konemusiikkikulttuurissa 2011-2014	14
7. Yhteistyö	14
7.1 Valtakunnallinen yhteistyö	14
7.2 Paikallisen tason yhteistyö.....	15
8. Henkilöresurssit	15
8.1 Palkatut työntekijät.....	15
8.2 Harjoittelijat, työllistetyt ja yhdyskuntapalvelijat	16
8.3 Hallitus.....	16
9. Talous ja rahoitus.....	17
9.1 Yhdistyksen taloustilanne 2014.....	17
9.2 Julkinen rahoitus	17
9.3 Varainhankinta / myyntitoiminta	17
9.4 YAD -materiaalimyynti	17
10. Toimitilat	17
11. Kehittämistyö ja toiminnan arviointi.....	18

VUOSIKERTOMUS 2014

1. YAD Youth Against Drugs ry – tausta ja tarkoitus

YAD Youth Against Drugs ry on perustettu vuonna 1988 toteuttamaan ehkäisevää huumetyötä erityisesti nuorten omia ideoita ja voimavaroja hyödyntäen. Alusta saakka tavoitteena on ollut tukea myös huumeista irti pyrkiviä ja tarjota heille toimintamahdollisuuksia.

YAD on vakiinnuttanut asemansa suomalaisen **ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijaorganisaationa**, nuoriso- ja päihdealan osaamisensa, nuorten vapaaehtoistoiminnan ja useiden kehittämisprojektien kautta.

Yhdistyksen tarkoitus on toimia poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena toimijana, jonka päämääränä on ehkäistä huumausaineiden käyttöä sekä vähentää niistä ja muista päihteistä aiheutuvia haittoja, nuorten vapaaehtoistoimintaa, toipuvien käyttäjien kokemuserosaamista ja ammattilaisten asiantuntijatoimintaa yhdistäen. Ideologisen taustana on pyrkimys hyvään ja onnelliseen elämään, jonka toteutumista huumeiden käyttö tai päihderiippuvuus voi estää.

Yhdistyksen rooli ja keskeiset tehtävät ehkäisevän päihde- ja huumetyön kentässä:

- Luoda puitteita nuorten vapaaehtoistoiminnalle ja osallisuudelle ehkäisevässä huumetyössä
- Toteuttaa ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijatoimintaa kehittämishankkeiden, koulutusten, konsultaation ja verkostoyhteistyön keinoin
- Viestiä ja vaikuttaa useiden verkkosivujen, sosiaalisen median ja materiaalityön kautta
- Tarjota tukitoimintaa, vapaaehtoistyön mahdollisuuksia sekä tukityöllistämistä huumeitaustaisille nuorille aikuisille

YAD toimii valtakunnallisesti, sen toimipisteet sijaitsevat Jyväskylässä, Tampereella ja Helsingissä. Lisäksi yhdistyksellä on nuorten kansalaistoimintaa toteuttavia paikallisosastoja muutamalla muulla paikkakunnalla.

Yhdistyksen toimintojen jäsenitys vuonna 2014:

VAPAAEHTOISTIIMIT infopiste- ja festarityö paikallistoiminta päihdekasvatus street team	TUKITOIMINTA ryhmät leirit työllistäminen yhdyskuntapalvelu kokemusasiantuntijuus
VIESTINTÄ nettisivut ja some materiaalit ja aineistot tiedotteet ja kampanjat yhteiskunnallinen vaikuttaminen	ASiantuntija- ja Kehittämistoiminta hankkeet koulutus konsultaatio verkostot

2. Vuosi 2014 pähkinäkuoressa

Vuosi 2014 sujui hyvin YAD:n toimintasuunnitelmien mukaan. Sisäisen työn organisointi ja kehittäminen on jatkunut. Kunkin YAD:n valtakunnallisen vapaaehtoistiimin ohjauksen tueksi ja mallintamiseksi tehtyjen tiimimateriaalien sisällöt ovat valmiita. Sosiaalinen tilipito vuodelta 2014 valmistui infopiste- ja festaritiimistä, Street Teamistä sekä Expa - Kokemusasiantuntijuushankkeesta.

Kannabisteema oli vuonna 2014 paljon pinnalla. YAD jatkoi edellisten vuosien tapaan **Myssy pois silmiltä** -kampanjaa herättäen pohtimaan monipuolisesti kannabiksen käyttöä ja sen vaikutuksia ja toisaalta kuinka helposti pelkästään kannabista kokeilemalla saattaa saada narkomaanileiman ja mitä vaikutuksia tällä leimaamisella voi olla esimerkiksi työ- ja opiskelumahdollisuuksiin. Näistä aiheista YAD:n työntekijät luennoivat useamman kerran vuoden aikana eri seminaareissa. YAD myös osallistui näkyvästi YLE:n kannabisiltaan sekä järjesti yhteistyössä **Savua ilman tulta** -seminaarin.

Vuonna 2014 toteutettiin 2013-2015 kolmivuotiskaudelle tehtyä strategiaa. Kokonaisuutena yhdistyksen vuosi 2014 oli toiminnan kannalta varsin stabiili ja vakiintunut.

YAD:ssa työskenteli 2014 toimistopaikkakunnilla Jyväskylässä, Tampereella ja Helsingissä **12 työntekijää, 2 oppisopimustyöntekijää** sekä **2 siviilipalvelusmiestä**. Henkilötyövuosia kertyi yhdeksän.

Vapaaehtoisten pyörittämiä **paikallisosastoja oli 8** eri puolilla Suomea. Uusia paikallisosastoja perustettiin Kajaaniin ja Suolahteen. Paikallisosastojen laskeva määrä kääntyi ensimmäisen kerran nousuun moneen vuoteen. Edelleen kaikkein aktiivisin toiminta keskittyi kuitenkin toimistopaikkakunnille. Yhdistyksen varsinaisessa **jäsenmäärässä tapahtui hieman laskua: 157 → 148**. Vapaaehtoisten aktivointi ja rekrytointi vaikuttaa käyvän haasteellisemmaksi vuosi vuodelta ja tuleekin olemaan yksi vuoden 2015 painopisteistä. Vapaaehtoistoiminnan vähentyessä yhdistys on lisännyt asiantuntijatyötään, materiaali- ja menetelmätuotantoaan sekä vaikuttamistyötä.

Kehittämistyötä tehtiin vuonna 2014 kolmessa projektissa. **DanceWise 2** -hanke loppui alkuvuodesta. Hankkeen työmuodoista juurrutettiin kone- ja metsäfestivaaleilla toimiva jalkautuvan päihde-ensiaputiimin toiminta YAD:n info- ja festarityön alle. **Street Team 2** jatkui viimeistä täyttä vuottaan. Hankkeen tavoitteena on edelleen kehittää ja levittää verkosta käsin ohjattavaa nuorten matalan kynnyksen vapaaehtoistyön mallia sekä valmistella sen juurruttaminen osaksi YAD:n perustoimintaa. Samoin viimeistä täyttä vuotta jatkui **Expa - kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumetyössä** -projekti, jonka tavoitteena on kehittää ja mallintaa huumetaustaisten kokemusasiantuntijoiden koulutusta ja heidän tekemää päihdekasvatustyötä. Kaikki 2014 käynnissä olleet hankkeet olivat RAY:n rahoittamia.

2.1 Vuoden 2014 painopistealueet ja niiden toteutuminen

1. Vapaaehtoisten hyvinvointi ja jaksaminen

Vapaaehtoisten tukeen, jaksamiseen ja hyvinvointiin panostettiin kaikissa YAD:n koulutuksissa. Vapaaehtoisille järjestettiin kolme viikonlopputapahtumaa (syksyllä tiimipäivät Jämsässä ja festarityön purkuviikonloppu Jyväskylässä sekä keväällä tiimipäivät Gdanskissa, Puolassa), joissa he pääsivät arvioimaan ja kehittämään YAD:n vapaaehtoistyötä.

2. Viestintä

Viestintään palkattiin edellisvuoden tapaan osa-aikainen järjestötiedottaja. Viestinnän painopiste oli uusissa nettisivuissa, jotka julkaistiin kesällä 2014. Ulkoista verkkoviestintää

kehitettiin edelleen suunnitelmallisempaan suuntaan: tiedotteita lähti aiempaa enemmän ja YAD:n toiminnot näkyivät aiempaa paremmin päihde- ja nuorisotalan uutiskirjeissä.

3. Kokemusasiantuntijuus- ja tukitoiminta

Expa - kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumetyössä -hankkeen toisena vuonna kehitettiin pilottiryhmän kokemusten perusteella päihdekasvatusmenetelmä nimeltä Ränni ja koulutettiin uusia kokemusasiantuntijoita Tampereella ja Jyväskylässä. Tukiryhmätoimintaa oli lähinnä pääkaupunkiseudulla.

4. Kannabiskeskustelu- ja menetelmät

Kannabiskeskustelua jatkettiin useissa seminaareissa ja työryhmissä. Yhteistyötä tehtiin myös humanimpaa kannabispolitiikkaa ajavien järjestöjen tai tahojen (Suomen Kannabisyhdistys, Humanaa Päihdepolitiikkaa ja Dekriminalisointi.fi) kanssa järjestämällä keväällä Savua ilman tulta -seminaari. A-klinikkasäätiön kanssa aloitettiin yhteistyö tuottamalla Päihdelinkin keskustelufoorumille kannabiksen käyttäjille suunnattu Savusauna-osio, jossa saattoi keskustella kannabiksen käytöstä haittojen vähentämisen näkökulmasta.

5. Nuorten parissa toimivat ammattilaiset

Uudeksi painopisteeksi vuodelle 2014 otettiin nuorten parissa toimivat ammattilaiset ja heidän kouluttaminen. YAD tarjosi tälle kohderyhmälle muun muassa Kättä pidempää -koulutusta päihdekasvatuksesta ja päihdekasvatusmenetelmistä. Koulutus toimii myös tilauskoulutuksena.

3. Viestintä

3.1 Yleinen tiedottaminen

Tiedotustoiminta YAD:ssa tarkoittaa monipuolisen tiedon ja näkökulmien jakamista huumausaineiden käyttöön ja päihdehaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen liittyvissä kysymyksissä sekä yhdistyksen omasta toiminnasta viestimistä. Yleiseen mielipiteeseen vaikuttaminen yhteiskunnalliseen keskusteluun ja sosiaaliseen mediaan osallistumalla on osa yhdistyksen toimintaa.

Vuonna 2014 esillä olivat erityisesti kannabiksen käyttöön liittyvät kysymykset. Maaliskuussa mediahuomiota sai Ylen **A2-kannabisilta**, johon osallistui panelistina myös YAD:n toiminnanjohtaja. Kokemusasiantuntijuus, vertaisvaikuttaminen ja kannabishaittojen vähentäminen olivat keskeisiä teemoja YAD:n viestinnässä vuonna 2014.

Tiedotteita eri medioihin lähetettiin vuoden 2014 aikana yhteensä 5 kappaletta. Yhteistyöverkostojen uutiskirjeisiin lähetettiin em. lisäksi yhteensä 6 tiedotetta. Maaliskuussa 2013 yhdistyksen viestintäkokonaisuutta koordinoimaan palkattu järjestötiedottaja jatkoi tehtävässään vuonna 2014.

3.2 Tietomateriaalit

Yhdistyksen toimistoilta ja verkkokaupasta www.yad.fi/yadstore oli tilattavissa ilmaisia ja maksullisia YAD:n tuottamia esitteitä ja materiaaleja yhdistyksen toimintaan sekä päihde- ja huumetietoon liittyen. Yhdistyksen materiaalit olivat vuonna 2014 laajalti jaossa mm. infopisteillä festareilla ja muissa tapahtumissa, kouluilla sekä Street Team -toiminnan välityksellä. Myytävistä tietomateriaaleista kysytyimpiä 2014 olivat **Kannabis Mythbuster** -esitteet ja **huumausaineinfokortit**, joita molempia tilattiin tuhansia kappaleita.

3.3 Verkkosivustot

Yhdistyksen pääsivusto www.yad.fi uusittiin vuonna 2014 nykypäivän vaatimuksia vastaavaksi. Merkittävimpiä uudistuksia oli sivuston muuttaminen responsiiviseksi eli laitteen mukaan skaalautuvaksi. Sivuston rakennetta kevennettiin ja visuaalisessa suunnittelussa kiinnitettiin huomiota käytettävyyteen. Uusittu sivusto tarjoaa tietoa huumausaineista, YAD:n toiminnasta sekä osallistumismahdollisuuksista. Uusitulla sivustolla vieraili loka-joulukuun 2014 aikana noin 1000 yksilöityä kävijää / kk.

YAD:n blogissa www.kiinnostaakohuumeet.fi julkaistiin vuonna 2014 työntekijöiden, vapaaehtoisten ja vierailijoiden kirjoituksia keskimäärin joka toinen viikko. Blogi keräsi 1100 yksilöityä kävijää kuukausittain. Blogin kävijämäärä kasvoi 24 % edellisvuodesta.

Street Team -toimintaa ohjattiin vuonna 2014 Street Teamin oman nettisivuston www.yad.fi/streetteam kautta. Lisäksi Street Teamillä oli viikoittain päivittyvä blogi.

[Www.huumebiisit.fi](http://www.huumebiisit.fi) -sivustolla voi kuunnella ja kommentoida huumeiden käyttöä käsittelevää musiikkia. Sivuston kävijämäärä jatkoi vuonna 2014 tasaista nousuaan, tavoittaen noin 1600 yksilöityä kävijää kuukausittain.

Vuonna 2013 päättyneen Dancewise2 -projektin sivusto www.dancewise.fi siirrettiin vuonna 2014 osoitteeseen www.yad.fi/dancewise.

Kertomuksia YAD:n festarityöstä jaettiin vapaaehtoisten toimesta kesällä 2014 www.yadinfopisteilla.fi -blogissa.

Vuonna 2004 päättyneen *huumeet ja maailmankauppa* -teemaa esiin nostaneen **HuumeBoikotti** -projektin toimintaa on jatkettu pienemmällä volyymilla osana YAD:n perustyötä. HuumeBoikotilla on omat nettisivut www.huumeboikotti.org, jonne aiheesta on kerätty laajasti tietoa.

YAD oli vuonna 2012 yhteistyökumppanina kirjailija **Juha Vuorisen** ja **Diktaattori**-kustannuksen kanssa toteutetulla www.pilvenreunalla.com -sivustolla. Vuonna 2014 sivustolla oli huumetietoa, erilaisia testejä ja kirjoituksia päihteisiin liittyen.

3.4 Sosiaalinen media

YAD:lla oli vuonna 2014 **yli 10 eri Facebook-sivua ja -ryhmää**, joiden jäsenmäärä oli yhteensä yli 8300 henkeä. Facebookia käytettiin vapaaehtoisten kanssa viestimiseen, tapahtumien markkinointiin ja ajankohtaisen päihdeuutisoinnin jakamiseen sekä siihen liittyvään keskusteluun. **Myssy pois silmiltä** -kampanjan omassa Facebook-ryhmässä keskusteltiin kannabisasioista ja niihin liittyvistä uutisoinneista.

Vuonna 2014 osallistuttiin aktiivisesti eri yhteisöhaasteisiin ja Ehkäisevän päihdetyön viikolla YAD järjesti myös oman **Kovinta kamaa** -haasteen, jossa kannustettiin pohtimaan ja jakamaan onnelliseksi tekeviä asioita sosiaalisessa mediassa.

Facebookin lisäksi yhdistyksen käytössä oli **Twitter-tili**, jonne Facebook-päivitykset synkronoituiivat automaattisesti. Valokuvien arkistointiin käytettiin **Flickr**-palvelua, jonne tallennettiin viestinnän käyttöön valikoituja kuvia. 2014 yhdistyksen käyttöön otettiin myös kuvien jakoon tarkoitettu **Instagram**-tili.

3.5 Sisäinen tiedotus

Yhdistyksen ja päihdekentän ajankohtaisasioista tiedottava jäsenlehti **Yadilainen** ilmestyi 6 kertaa vuoden 2014 aikana. Tiimirekisterin jäsenille lähetettiin vuoden aikana 4 sähköistä **tiimitiedotetta**, joissa tiedotettiin ajankohtaisista toimintamahdollisuuksista eri vapaaehtoistiimeissä.

Työyhteisön sisäinen tiedotus toteutettiin pääasiassa sähköpostiviestien ja säännöllisten työraporttien välityksellä sekä työyhteisön palavereissa. Paikallisosastot tiedottivat toiminnastaan alueensa jäsenille pääasiassa sähköpostitse ja Facebookissa.

4. Vapaaehtoistiimien toiminta

YAD:n vapaaehtoisvoimin toteutettava perustoiminta on jaettu neljään valtakunnalliseen vapaaehtoistiimiin: infopiste- ja festaritiimi, päihdekasvatustiimi, paikallisosastotiimi sekä Street Team. Vuoden 2014 aikana DanceWise2 -hankkeen jalkautuva päihde-ensiaputiimi juurrutettiin osaksi infopiste- ja festaritiimiä. Tiimien toiminta on mallinnettu tiimimanuaaleihin tasalaatuisuuden varmentamiseksi. Tiimeihin voi liittyä kuka tahansa vapaaehtoistoiminnasta kiinnostunut asuinpaikasta riippumatta ja osallistua tiimin toimintaan käytyään ensin toimintaan valmentavan koulutuksen. Tiimien kautta voi osallistua juuri itseään kiinnostavaan toimintaan sekä saada kutsuja kohdennetusti tietyn tiimin toimintoihin. Eri tiimeissä oli jäseniä listoilla 35-2100 henkilöä, tiimistä riippuen. Vapaaehtoistoimintaan osallistui vuoden aikana noin 160 vapaaehtoista ja Street Teamissä 175 henkilöä teki tehtäviä. Eri tiimeissä toimii osin samoja vapaaehtoisia.

4.1 Festari- ja infopistetiimi

Vertaisvaikuttaminen festareilla on yksi yhdistyksen alkuperäisistä toimintamuodoista. Festarityössä toteutuu ehkäisevän huumetyön ja päihdekasvatuksen tärkeä perusajatus: vuorovaikutus ja kohtaaminen. Infopistetyössä mennään sinne missä nuoretkin ovat.

YAD:n vapaaehtoiset osallistuivat perinteisesti kesän musiikkifestivaaleille pitäen infopisteitä. YAD:n infopiste vietiin neljälletoista festarille, jotka olivat **Kivenlahtirock, South Park, Nummirock, Provinssirock, Summer Up, Suolirock, Ilosaarirock, Qstock, Puntala Rock, Kuopio Rockcock, Tikkurila Festival, Porispere, Jurassic Rock ja Lutakko Liekeissä**. Infopisteellä työskenteli kesän aikana 34 eri vapaaehtoista. Infopisteillä kohdattiin yhteensä 2049 festarikävijää. Kävijöistä 643 osallistui huumetestikeskusteluun. Suosituimmat keskustelunaiheet olivat oma päihteiden käyttö, kohtuukäyttö, päihteiden käyttö yleisesti sekä huumeet ja terveys. Infopistetyöntekijät arvioivat, että enemmistössä kohtamisista oli hyvä fiilis, ja että suurin osa keskusteluista herätti ainakin jonkin verran uusia ajatuksia kävijöissä.

YAD:n jalkautuvan tiimin (DanceWise2 -hankkeen jälkeen YAD:n perustoimintaan siirtyneet) **vapaaehtoiset** olivat mukana lisäksi kahdessa eri elektronisen tanssimusiikin metsäfestaritapahtumassa **Kosmos Festivaleilla ja Metsäfestivaleilla** huolehtimassa juhlijoiden turvallisuudesta.

Kesällä 2014 infopistetyössä jatkettiin vapaaehtoisten vuorovaikutustaitoihin panostamista sekä tähän kouluttamista. Helmikuussa 2014 YAD järjesti **VuorovaikutusWorkshopin**, joka soveltuu erityisen hyvin infopiste- ja festarityön tueksi. Koulutukseen osallistui 10 henkilöä. Kesän 2014 toiminnallisena menetelmänä festareilla painotus oli Faces against drugs -valokuvaustempauksessa, jonka ideana oli kannustaa festarikansaa kuvauttamaan itsensä YAD:n infopisteellä huumeiden vastaisen sloganin kanssa. Sloganeita oli mahdollista keksiä itse tai pohtia yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Myös muita

toiminnallisia menetelmiä (esim. narkomaanileimasin, unelmakortit, pelit ja jonglöörausvälineet) oli mukana kaikilla festareilla. Vapaaehtoisilla oli mahdollisuus itse vaikuttaa siihen, mitä festarireissulle otetaan mukaan. Huumeiden käyttämistä festareilla kartoittavaan **Huumeet festareilla -verkkokyselyyn** vastasi kesän aikana 153 henkilöä.

Kesällä 2014 toteutettiin kolmatta kertaa **festarityön purkuviikonloppu**, johon osallistui 11 vapaaehtoista. Purkuviikonlopun punaisena lankana on vapaaehtoistoiminnan ohjaus, vapaaehtoisten tuki ja palkitseminen sekä toiminnan läpikäynti ja kehittäminen. Purkuviikonloppu on osoittanut paikkansa YAD:n festarityön kokonaisuudessa ja sisältyy festarityön vuosikelloon.

Festareiden lisäksi paikallisosastot ja infopistetiimiläiset pitivät infopisteitä 38 kertaa eri tapahtumissa vuoden 2014 aikana. YAD:n infopiste viedään myös aina **Music Against Drugs** -tapahtumiin. Keväällä 2014 näitä tapahtumia oli kaksi.

Vuoden 2014 alussa valmistui vuoden 2013 festarityön sosiaalinen tilinpito, jota levitettiin sisäisesti YAD:n käyttöön.

4.2 Paikallisosastot

Paikallisosastotoiminta on **nuorten vapaaehtoisten itsensä järjestämää toimintaa**, jota YAD:n työntekijät ja paikkakuntien nuorisotyöntekijät tai muut paikallistoimijat tukevat. Paikallisosastojen vapaaehtoiset järjestivät paikkakunnillaan paikallisosastojen **kokouksia, erilaisia tapahtumia, leirejä, koulutuksia, pitivät infopisteitä nuorten tapahtumissa sekä YAD-infoja ja päihdekasvatustunteja kouluilla**. Omien toimintakertomuksiensa mukaan paikallisosastot arvioivat kohdanneensa päihdekasvatustunneilla ja infopisteillä vuoden aikana yhteensä yli 2000 nuorta eri puolilla Suomea. Paikallisosastot toimivat yhteistyössä kunnan nuoriso- ja vapaa-aikatoimen sekä muiden yhdistysten kanssa. Toimintaa markkinoidaan ja siitä tiedotetaan erityisesti nuorille ja niin sanotuissa riskiryhmissä oleville, mutta myös yhteistyökumppaneille. Paikallisosastot hyödyntävät monipuolisesti sosiaalisia medioita tiedotuksessa ja nuorten tavoittamiseksi. Osassa paikallisosastoja toimintaan osallistuu päihdetaustaisia henkilöitä ja osalla paikkakunnista pyörii **tukiystävä- tai tukiryhmätoiminta**.

Paikallisosastoissa aktiivisimmin kävijät sijoittuvat ikähaarukkaan 17–20-vuotiaat. Aktiivisia kävijöitä löytyy myös 14–16-vuotiaiden, 21–25-vuotiaiden ja yli 26-vuotiaiden ikäryhmistä. Satunnaisista kävijöistä enemmistö löytyy 17–18-vuotiaiden ikäryhmästä, mutta satunnaisia kävijöitä löytyy myös 14–16-vuotiaiden, 19–25-vuotiaiden sekä yli 26-vuotiaiden ikäryhmistä.

Paikallisosastojen kävijämäärät vaihtelevat paikkakunnittain ja kerroittain, esimerkiksi Jyväskylän paikallisosaston kokouksissa osallistujamäärä on vaihdellut 3–15 henkilön välillä per kerta.

Paikallisosastoja oli vuonna 2014 8: Jyväskylä, Helsinki, Saarijärvi, Tampere, Varkaus, Kajaani, Suolahti ja Nokia. Näistä uusia, vuonna 2014 perustettuja ovat Kajaanin ja Suolahden paikallisosastot. Vuonna 2014 toimintansa päätti Hattulan paikallisosasto.

Kullakin paikallisosastolla oli käytössään oma Facebook-ryhmä, paitsi Saarijärvellä oma Facebook-sivu. Ryhmissä oli vuoden loppuun mennessä yhteensä 230 jäsentä ja Saarijärven sivulla 74 tykkääjää.

Valtakunnallinen yhdistys tuki paikallisosastoja materiaalein, koulutuksin, tapahtumin, työntekijöiden tuella ja taloustuella, jota paikallisosastot saavat toiminnan aloitukseen ja voivat tapahtumiin hakea. Osa paikallisosastoista toimi myös ilman rahoitusta. Palautekyselyyn vastanneista paikallisosastoista kaikki kokivat työntekijöiltä saamansa tuen riittäväksi.

4.3 Päihdekasvatustiimi

YAD:n päihdekasvatustiimi tarjoaa erilaisia päihdekasvatuksellisia tuokiota nuorten ryhmille nuorten vapaa-ajan ympäristöihin, lastensuojelulaitoksiin ja koulujen teemapäiviin. Päihdekasvatustiimiin kuuluu 16-vuotta täyttäneitä YAD:n vapaaehtoisia, jotka ovat käyneet toimintaan valmentavan koulutuksen. Päihdekasvatustiimissä käytetään toiminnallisia ja vuorovaikutuksellisia päihdekasvatuksen menetelmiä. Myös päihdekasvatustuokioiden sisällöt voidaan suunnitella yhteistyössä nuorten kanssa.

Vuonna 2013 alkaneen **Expa - Kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumeetöissä** -projektin myötä päihdekasvatustiimiin on saatu mukaan myös kokemusasiantuntijoita. Expa-projektin kokemusasiantuntijat ovat huumeongelmasta toipuvia nuoria aikuisia, jotka haluavat tehdä vertaiskasvatuksellista päihdetyötä nuorten parissa. Kokemusasiantuntijat tekevät päihdekasvatusta Expa-projektissa kehitetyn Ränni- menetelmän avulla nuorten ja nuorten aikuisten ryhmille.

Vuonna 2014 jatkettiin menetelmäkorttien **Oma asia?** ja **Väitteitä päihteistä** levitystä yhteistyökumppaneille ja muille nuorten kanssa työskenteleville aikuisille. Korttien tarkoituksena on toimia nuorten ja nuorten aikuisten kanssa käytävien päihdekeskustelujen käynnistäjänä ja virittäjänä. Kortteja on myös myyty osana yhdistyksen varainhankintaa. Vuonna 2014 kehiteltiin myös kahta uutta menetelmää päihdekasvatuskäyttöön. Toinen, työnimeltään "riippuvuusmenetelmä" pohtii erilaisia riippuvuuksia ja niiden yhtäläisyyksiä. Toinen menetelmä taas tähtää enemmän päihdetietoisuuden lisäämiseen eri päihteiden ominaisuuksien pohtimisen kautta. Menetelmät tuoteistetaan 2015.

Vuonna 2014 järjestettiin päihdekasvatustiimissä yksi vapaaehtoisille suunnattu **Kättä Pidempää** -menetelmäkoulutus Tampereella. Lisäksi Tampereella järjestettiin muita YAD:n koulutuksia täydentävä päihdetyön ajankohtaisasioihin pureutuva **Kamakoulutus**. Yhdistyksen vapaaehtoisia ja työntekijöitä osallistui **SPR:n kamavapaille**. Lisäksi järjestettiin kaksi ammattilaisille suunnattua Kättä pidempää -tilauskoulutusta sekä viisi muuta nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille tai alan opiskelijoille suunnattua koulutusta. Ammattilaisille suunnattuihin koulutuksiin osallistui yhteensä 114 henkilöä. Päihdekasvatustiimi toteutti vuonna 2014 yhteensä 15 päihdekasvatuksellista tuokiota nuorten kanssa oppilaitoksissa, nuorisotaloilla ja esimerkiksi lastensuojelulaitoksissa. Näissä kohdattiin yhteensä 427 nuorta. Expa - projektin Ränni- menetelmällä toteutettiin yhteensä viisi päihdekasvatuskertaa.

4.4 Street Team

Street Teamin tavoitteena on tarjota mahdollisuus vapaaehtoistyöhön missä päin Suomea tahansa ja madaltaa vapaaehtoistyön tekemisen kynnystä korostamalla nuorten omaa päätösvaltaa toiminnan sitouttavuuden suhteen. YAD:n street teamiläiset toimivat ja toteuttavat tehtäviä viedäkseen eteenpäin huumeetonta elämäntapaa ja kriittistä suhtautumista päihteiden käyttöön.

Street Teamin tehtävien kautta nuoria pyritään kannustamaan kriittiseen ajatteluun ja omien mielipiteiden esille tuomiseen, avoimeen keskusteluun ja vapaaehtoistyöhön huumeettomuuden edistämiseksi. Street Teamin toiminnan avulla pyritään rakentamaan nuorille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa itselle sopivalla tavalla. Verkkovälitteisyys mahdollistaa nuorille yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Street Teamin toiminnassa on vuositasolla mukana noin 200 aktiivista nuorta. Uusien rekisteröityneiden määrä on vuosien 2012- 2014 aikana ollut keskimäärin noin 350 vuodessa.

Tarkempaa tietoa Street Teamin toiminnasta ja tilastoista löydät luvusta 6.1

4.5 Koulutukset

YAD:n koulutukset ovat lähtökohtaisesti **johonkin yhdistyksen vapaaehtoistyön toimintamuotoon tähtääviä tai toimintaan osallistuvien vapaaehtoisten osaamista täydentäviä**. Yhdistyksen omien vapaaehtoisten lisäksi koulutuksiin on osallistunut myös yhdistyksen ulkopuolisia henkilöitä, kuten nuorten kanssa työskenteleviä aikuisia, nuoriso-, sosiaali- ja terveysalojen opiskelijoita ja muiden yhdistysten vapaaehtoisia. Koulutusten hinta on pyritty pitämään edullisena, jotta osallistumismaksu ei sulkisi ketään koulutuksen puolelle.

Infopiste- ja festarityön vapaaehtoisille YAD:lla on kaksi koulutusta: **Infopistekoulutus** ja **Infopistevastaavakoulutus**. Infopistekoulutuksen tavoitteena on antaa osallistujilleen valmiudet YAD:n infopisteillä toimimiseen. Koulutuksessa saa tietoa huumeista ja ehkäisevästä huumetyöstä sekä eväitä ja välineitä huume keskusteluun. Infopistevastaavakoulutus on tarkoitettu yli 18-vuotiaille infopistekoulutuksen käyneille ja jonkin verran festarityöstä kokemusta omaaville yadilaisille. Koulutus valmistaa vapaaehtoiset toimimaan vastuuhenkilön roolissa festarireissuilla. Vuonna 2014 järjestettiin 2 Infopistekoulutusta ja 1 Infopistevastaavakoulutus. Osallistujia näissä oli yhteensä 29. Vuonna 2014 toteutettiin toista kertaa yhdistyksen vapaaehtoisille **VuorovaikutusWorkshop**, jonka tavoitteena on vahvistaa vapaaehtoisten vuorovaikutus- ja kohtaamistaitoja. Koulutus on ensisijaisesti suunnattu YAD:n infopiste- ja festarityön sekä päihdekasvatustyön tueksi. VuorovaikutusWorkshopissa oli 10 osallistujaa.

Vapaaehtoistyöhön tähtäävien koulutusten lisäksi YAD tarjoaa ammattilaisten ryhmille räätälöityä **Kättä Pidempää – ehkäisevän päihdetyön menetelmäkoulutusta**. Koulutuksen tarkoituksena on tutustua nuorten kanssa tehtävään laadukkaan ehkäisevän päihdetyön teoriaan ja peruseriaatteisiin, sekä harjoitella kahden toiminnallisen menetelmän käyttöä. Vuonna 2014 YAD:ssa järjestettiin yhteensä 10 koulutusta kuudella eri paikkakunnalla. Koulutuksiin osallistui yhteensä 129 henkilöä.

Näiden lisäksi YAD:n jalkautuvalle ensiaputiimille järjestettiin **Jalkautuvan päihde-ensiaputiimin koulutus**, joka piti sisällään SPR:n EA1:n päihdepainotuksella jalkautuvan tiimin toiminnan kuvauksen. Tähän osallistui 10 henkilöä. Expa-hankkeessa järjestettiin kaksi koulutusta kokemusasiantuntijoille: yksi Tampereella ja yksi Jyväskylässä. Koulutuksiin osallistui yhteensä 16 henkilöä, joista 13 suoritti koulutuksen loppuun.

5. Tukitoiminta

YAD:n tukitoimintaa toteutetaan seuraavin tavoin:

- Tukityöllistäminen ja yhdyskuntapalveluspaikat päihdetaustaisille
- Kokemusasiantuntijanäkökulma eri toiminnoissa
- Päihteettömyyttä edistävä yhteisö
- Tukiystävä- ja tukiryhmätoiminta sekä tukileiri huumeista irti pyrkiville

YAD:n työntekijät tarjoavat mahdollisuuksiensa mukaan keskustelutukea päihteistä irti pyrkiville ja tietoa alueensa hoito- ja tukipalveluista sekä toimivat joskus myös tukiystävinä. Tukitoiminnat painottuvat toimistopaikkakunnille.

5.1 Tukityöllistäminen

Työllistymis- ja harjoittelumahdollisuuksien tarjoaminen päihdetaustaisille on osa YAD:n tukitoimintaa. Työharjoittelun, työelämävalmennuksen tai työkokeilun kautta päihdetaustainen voi kääntää omaan taustaansa ja kokemustaan vahvuudeksi ja osallistua ehkäisevään huumetyöhön. Työharjoittelut toimivat usein ponnahduslautana työllistettyjen hakeutumiselle sosiaalialan opintoihin ja nuoriso- tai päihdealan töihin. YAD tarjoaa myös yhdyskuntapalveluspaikkoja päihteisiin kytkeytyvistä rikoksista tuomituille tai päihdetaustan omaaville yhdyskuntapalvelustaan suorittaville. Tavoitteena on tarjota päihdeettömän yhteisön tukea palveluksen suorittamisen yhteydessä. Tällaisia tukityöllistettyjä ja yhdyskuntapalveluksen suorittajia YAD:ssa on vuosittain 4-8 henkilöä, vuonna 2014 heitä oli viisi henkilöä.

5.2 Kokemusasiantuntijuus

Kokemusasiantuntijuuden teemaa pidettiin esillä läpi vuoden 2014 etenkin Expa - Kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumetyössä -hankkeen voimin. Kokemusasiantuntijaksi nimitetään YAD:ssa Expa-hankkeen Jalostamo-koulutuksen käynnyttä kokemustaustaista nuorta aikuista.

Yhdistyksen toiminnassa ei kuitenkaan tarvitse tuoda esiin omaa kokemustaustaansa ellei niin halua. Arvostamalla kokemustietoa ja yhdistelemällä sitä ammattilaistoimintaan sekä YAD:n koulutuksiin saadaan esiin monipuolista näkökulmaa huumeiden käytön maailmaan ja käytön syihin sekä viranomaisien taholta ilmeneviin päihdetaustaisen kohtaamisen ja kohtelun epäkohtiin, jotka leimaavat käytön lopettaneita vielä pitkään. Kokemustietoa hyödynnettiin projektin lisäksi YAD:n **kannabistyössä**, jonka yhtenä tavoitteena on kannabiksen käyttäjien saaminen mukaan ehkäisevään kannabistyöhön ja riskiehkäisyyn. Kannabiksen käyttäjistä ja aiemmin käyttäneistä koottuun **Myssyryhmään** kuuluvista vapaaehtoisista käytetään termiä vertaisneuvoja.

5.3 Päihdeettömyyttä edistävä yhteisö

YAD:n toimintoihin voivat osallistua niin tavalliset kuin **päihdeistä eroon pyrkivät nuoret**. Tavoitteena on muun muassa **luoda huumeettomia ihmissuhteita ja tukea päihdeettömää elämäntapaa** tekemisen ja yhdessäolon kautta. Vapaaehtoistoimijoiden muodostamalla turvaverkolla ja yhteisöllisellä tuella on suuri merkitys ehkäistäessä toiminnan piiriin kuuluvien entisten käyttäjien retkahduksia. Päihdeettömät toiminnat ja kokemukset rohkaisevat ja innostavat jäsenistöä ylipäättään päihdeiden käytön vähentämiseen tai lopettamiseen. Vapaaehtoisena toimiminen rakentaa uutta myönteistä identiteettiä ja minäkuvaa päihdetaustaiselle.

Tukea tarvitsevat ohjautuivat YAD:n toimintaan hoitopaikkojen, viranomaiskontaktien ja ”puskaradion” kautta. YAD:n toimintaa pyritään ylipäättään tarjoamaan myös nuorille, jotka ovat niin sanottua riskiryhmää esimerkiksi päihdeiden käytön suhteen tai muuten vaille harrastustoimintaa. Vuonna 2014 ainakin kolmen paikallisosaston toiminnassa oli mukana entisiä huumeiden käyttäjiä. Yhdistyksen vapaaehtoisista päihdetaustaisia arvioidaan olevan 10-15%.

5.4 Tukiystävä- ja tukiryhmätoiminta sekä tukileiri

Päihderiippuvuudesta toipuville nuorille aikuisille (18-35v.) YAD toteutti **ryhmämuotoista tukitoimintaa Helsingissä**. Tämän lisäksi kokemusasiantuntijahankkeessa mukana olleet kokoontuivat Tampereella. Ryhmän tavoitteena on edistää päihdeettömää elämäntapaa, tukea kuivilla pysymistä ja auttaa yhteiskuntaan sopeutumisessa. Toiminnassa järjestetään monipuolista päihdeettömää tekemistä,

edistetään uusien sosiaalisten kontaktien syntymistä sekä samalla edistetään elämänhallinnallisten taitojen ja itsetunnon kehittymistä.

Tuettavia ohjautui pääsääntöisesti eri hoitopaikkojen ja puskaradion kautta. **Ryhmässä on tuettavien lisäksi koulutettuja tukiystäviä**, usein pidempään kuivilla olleet koulutautuvat tukiystäväksi ja ottavat enemmän vastuuta ryhmän toiminnasta. Helsingin ryhmä kokoontuu kahden viikon välein pääsääntöisesti ympäri vuoden ja uusia tuettavia voi tulla mukaan pitkin matkaa. Vuoden 2014 aikana tukiryhmään on kuulunut 7 eri tuettavaa henkilöä ja 5 tukiystävää. Ryhmää koordinoi ja ohjaa YAD:n työntekijä yhdessä koulutettujen vapaaehtoisten tukiystävien kanssa. Tukiryhmätoimintaa tukee Helsingin kaupunki.

Vuonna 2014 järjestettiin Kajaanissa yhteistyöllä **tukileiri päihdetaustaisille nuorille aikuisille**. Leirille osallistui yhteensä noin kaksikymmentä entistä huumeiden ongelmakäyttäjää, joista osa oli YAD:n toiminnassa mukana olevia, osa **Kris Tampere ry:n** ja loput **Spartak ry:n** toiminnassa mukana olevia nuoria aikuisia. Leirillä nuorten aikuisten päihteetöntä arkea tuettiin erilaisten keskusteluryhmien, elämyksellisten aktiviteettien, päihteettömän yhdessäolon ja uusien sosiaalisten kontaktien kautta. Leiri oli onnistunut niin leiriläisten kuin järjestävien tahojenkin näkökulmasta ja yhteistyötä jatketaan myös kesällä 2015.

6. Projektit

6.1 Street Team 2 -projekti 2013-2015

YAD pilotoi vuonna 2007 uudenlaista **matalan kynnyksen vapaaehtoistoiminnan mallia**, jossa hyödynnetään nuorten ja musiikkimaailman alakulttuureista tuttua toimintatapaa Street Teamiä.

Street Team -hanke sai mallin jatkokehittämiseen, levittämiseen ja juurruttamiseen kahden vuoden jatkorahoituksen RAY:ltä ja **Street Team 2** -hanke alkoi huhtikuun alusta 2013. Projektityöntekijä siirtyi YAD:n toiminnanjohtajan sijaiseksi kesäkuun alusta vuoden loppuun ja RAY:n kanssa sovittiin, että hankkeeseen ei palkata siksi aikaa uutta työntekijää, vaan Street Teamin ylläpito pyörii vuoden jälkimmäisen puoliskon pienennetyllä budjetilla ja varsinainen kehitystoiminta jatkuu taas vuoden 2014 alusta. Vuosi 2014 oli hankkeen toinen toimintavuosi. Street Teamiä kehitettiin toimivaksi todetun konseptin pohjalta ja vapaaehtoisia ohjattiin pääasiassa Street Teamin omien nettisivujen, Facebookin ja blogin välityksellä. Maaliskuussa 2014 hankkeeseen palkattiin uusi kokoaikainen työntekijä ylläpitämään ja kehittämään Street Teamiä.

Street Team 2 -projektin ohjausryhmän toiminta alkoi keväällä 2014 ja **ohjausryhmä** kokoontui vuoden aikana yhteensä 3 kertaa. Ohjausryhmän jäsenten verkostoista muodostui vuoden aikana merkittävä tuki Street Teamin kehittämistyölle.

Vuonna 2014 Street Teamiin rekisteröityi **yhteensä 353 uutta henkilöä**. Suorituksia raportoitiin yhteensä 1457 kappaletta. Rekisteröityneiden käyttäjien aktiivisuusprosentti oli noin 34%. Kaikkiaan vuoden aikana 175 tiimiläistä suoritti tehtäviä. Uusia tehtäviä sivustolla julkaistiin yhteensä 14 kappaletta, joista 4 oli kokonaan street teamilaisten itse kehittämiä. Vuonna 2014 ei toteutettu yhtään isoa mainoskampanjaa ja siitä huolimatta rekisteröityneiden määrässä päästiin miltei aikaisempien vuosien tasolle. Tätä voidaan pitää osoituksena siitä, että Street Team on vakiinnuttanut asemansa yhtenä YAD:n keskeisistä toimintamuodoista.

Vuoden 2014 loppupuoliskolla aloitettiin Street Teamin **nettisivujen uudistus**, jonka tavoitteena on paitsi uudistaa sivujen ilmettä ja toiminnallisuuksia, myös lisätä tiimiläisten tietoturva.

Street Teamin toimintamallia esiteltiin vuoden aikana neljässä ehkäisevän päihdetyön- ja nuorisotyön ammattilaisille suunnatussa tapahtumassa. Toukokuussa **Päihdepäivillä** Helsingissä, syyskuussa **Ehkäisevän työn päivillä** Lahdessa, sekä **Preventiimitapaamisessa** Tampereella. Yhteensä toimintamallia esiteltiin noin. 150 ammattilaiselle. Syyskuussa 2014 Street Team hyväksyttiin jäseneksi **Nuorille Suunnatun Verkko-työn Foorumiin** ja verkosto- ja yhteistyötä muiden verkossa nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa kehitettiin, yhteistyötä tehtiin mm. Nuorten Mielenterveysseura Yeesi ry:n kanssa.

6.2 Expa - Kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumetyössä 2013-2015

Expa - Kokemusasiantuntijuus ehkäisevässä huumetyössä -hanke sai RAY:n kolmivuotisen hankerahoituksen ja alkoi huhtikuussa 2013. Hankkeessa työskentelee kaksi työntekijää ja toiminta keskittyy Tampereen alueelle. Hankkeessa kehitetään **laadukkaan ehkäisevän huumetyön kriteerit täyttävää, kokemusasiantuntijuuteen perustuvaa ehkäisevää huumetyötä**. Hankkeen kohderyhmänä ovat peruskoulun päättäneet nuoret ja toteuttajina käyttötaustaiset kokemusasiantuntijat.

Toisena hankevuonna toiminta lähti toden teolla käyntiin. Vuoden 2014 alkuvuoden aikana saatettiin loppuun kokemusasiantuntijoiden ensimmäinen koulutus, jonka saattoi päätökseen kaksi kokemusasiantuntijaa. Koulutuksesta kehitettiin ja selkeytettiin tiiviimpi kokonaisuus, joka toteutettiin Tampereella syksyllä. Tämän koulutuksen aloitti 9 ja saattoi päätökseen 6 henkilöä. Tästä edelleen kehitettiin kahden illan ja viikonlopun kokonaisuus, joka vedettiin loppuvuodesta Jyväskylästä. Tästä koulutuksesta valmistui 7 kokemusasiantuntijaa.

Ensimmäisen koulutuksen aikana kokemusasiantuntijoiden kanssa **kehitettyä päihdekasvatusmenetelmää, Ränniä**, on käyty vetämässä 5 kertaa. Näiden kokemusten pohjalta menetelmää on kehitetty eteenpäin ja se on vuoden aikana löytänyt lopullisen muotonsa. Menetelmä on kohdennettu pääosin peruskoulun päättäneiden nuorten pienryhmille. Se on kuitenkin koettu soveltuvaksi myös nuoremmille riskiryhmille, joilla on jo enemmän tietoa päihteistä ja osalla mahdollisesti huumekekoilujakin. Rännin lisäksi kokemusasiantuntijan kanssa on tehty 2 muuta nuorille suunnattua keikkaa.

Kokemusasiantuntijoille on järjestetty **työnohjauksellisia tapaamisia**, joissa on purettu keikkakokemuksia ja tehty hyvinvointia tukevia asioita. Kokemusasiantuntijoiden tietoja on hyödynnetty myös koulutus- ja työnohjausmallien kehittämisessä. Samoin kokemusasiantuntijat ovat olleet mukana ammattilaisille vedetyssä koulutuksessa puhumassa muun muassa käyttäjän kohtaamisesta.

Expa-projekti on ollut mukana myös erilaisissa yhteistyöryhmissä ja -hankkeissa. Verkostoyhteistyössä on rakennettu muiden kokemusasiantuntijuutta hyödyntävien tahojen kanssa yhteistä näkemystä kokemusasiantuntijuuden edellytyksistä ja määritelmästä. Vapaaehtoisten rekrytointiin liittyen on tehty yhteistyötä paikallisten huume kuntoutusta ja jatkopalveluja järjestävien toimijoiden kanssa. Järjestöyhteistyön ja osaamisen kehittämiseen sekä vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminnan vahvistamiseen tähtäävän Verkottaja-hankkeen puitteissa Expan työntekijä ja oppisopimusohjaaja suorittivat työparina ammattilaisille ja kokemusasiantuntijoille tarkoitetun ryhmänohjaamisen yhteisvalmennuksen.

6.3 DanceWise2 – päihdehaittoja vähentävän ja ehkäisevän työn juurruttaminen ja levittäminen konemusiikkikulttuurissa 2011-2014

DanceWise2 -hanke päättyi keväällä 2014. Kevään aikana hankkeesta juurrutettiin ehkäisevän päihde-ensivun toimintamalli osaksi YAD:n info- ja festarityötä. Kesällä 2014 osallistuttiin kahdelle kone- ja metsäfestivaalille, Ristiinassa **Kosmos Festivaleille** sekä Mäntyharjulla **Metsäfestivaleille**. Toimintaa on tarkoitus jatkaa YAD:n festarityössä myös tulevina vuosina.

Hankkeen verkkosivut siirrettiin osoitteeseen www.yad.fi/dancewise. Sieltä löytyy mm. hankkeen loppuraportti.

7. Yhteistyö

YAD näkee yhteistyön tärkeänä kanavana kehittää ehkäisevän päihdetyön kenttää sekä keinona toimia tehokkaammin ja näkyvämmiin yhteisten tavoitteiden edistämiseksi. Eri toimijoiden keskinäinen vuoropuhelu, yhteiset linjaukset ja toiminta samaan suuntaan sovitulla työnjaoilla on välttämätöntä.

Yhteistyöllä voidaan saada aikaan synergiaetuja, jotka tukevat tavoitteen mukaista toimintaa ja edustavat järkevää resurssien käyttöä. Yhteistyön kautta toimijat voivat profiloitua toisiaan täydentäviksi ja purkaa turhaa päällekkäisyyttä.

YAD tekee yhteistyötä muiden järjestöjen, kunnallisten toimijoiden, paikallisten ja valtakunnallisten työryhmien ja tahojen kanssa silloin, kun yhteistyö on järkevää ja edistää yhdistyksen tavoitteiden toteutumista.

7.1 Valtakunnallinen yhteistyö

Valtakunnallisen tason järjestöjä, verkostoja ja hankkeita, joiden kanssa YAD:lla oli yhteistyötä tai joissa YAD oli jäsenenä:

- A-klinikasäätiö
- Allianssi
- Ehkäisevä päihdetyö tutuksi -verkosto
- Ehkäisevän päihdetyön verkosto sekä sen alainen Huumetyöryhmä
- Kepa - Kehitysyhteistyön palvelukeskus
- Kokemusosaajaverkosto
- KoKoA - Koulutetut kokemusasiantuntijat ry
- Kris ry ja Kris Nuoret ry
- Music Against Drugs ry
- Nuorille suunnatun verkkotyön foorumi
- Preventiimi - nuorisualan ehkäisevä päihdetyö -verkosto
- www.pilvenreunalla.com -sivusto (yhteistyössä Juha Vuorisen kanssa)
- Sosiaalialan työnantajaliitto
- Soste ry
- Sovatek -säätiö
- Verkottaja-hanke
- Yeesi ry

7.2 Paikallisen tason yhteistyö

YAD teki yhteistyötä paikallisesti ja alueellisesti **päihde-, vapaaehtois- ja nuorisjärjestöjen, rikosseuraamustoimistojen, hoitopaikkojen, kuntien nuoriso- ja sosiaalityöntekijöiden, seurakuntien, koulujen, oppilaitosten sekä alueellisten verkostojen kanssa**. Yhteistyön muodot vaihtelivat yhteisen toiminnan järjestämisestä tiedottamiseen, ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä palvelujen vaihtoon. Kunnat myös rahoittivat yhdistyksen toimintaa ja tapahtumia saaden samalla **ehkäisevän päihdetyön toimintaa ja tukitoiminnan palveluja alueelle**. Paikallista yhteistyötä tehtiin ennen kaikkea YAD:n toimistopaikkakunnilla.

YAD on ollut mukana perustamassa **Jyväskylän seudun päihdepalvelusätiötä**, (nykyinen **Sovatek**) ja ollut mukana säätiosä siitä lähtien. YAD on perustajajäsenenä mukana myös **Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki** -osuuskunnassa.

Paikallisosastoja kannustettiin osallistumaan kuntiansa verkostoyhteistyöhön sekä tiedottamaan toiminnastaan paikallisille viranomaisille ja muille alan toimijoille. Yhteistyöprojekteihin ja työryhmiin osallistutaan mielellään resurssien puitteissa ja silloin kun toiminta on YAD:n linjan mukaista.

8. Henkilöresurssit

8.1 Palkatut työntekijät

Yhdistyksessä työskenteli vuoden 2014 aikana osa-aikaisesti tai päätoimisesti kaksitoista henkilöä perustyössä ja projekteissa sekä kaksi oppisopimustyöntekijää (yhteensä yhdeksän henkilötyövuotta). Näiden lisäksi vuoden aikana YAD:ssa oli kaksi siviilipalvelusmiestä. Yksittäisiä työsuoritteita YAD saattoi lisäksi hankkia palkkiota tai työkorvausta vastaan. YAD kuuluu sosiaalialan työnantajaliittoon ja noudattaa sosiaalialan järjestöjen työehtosopimusta.

Yhdistyksen toimihenkilöt vuonna 2014:

Juuso Armila (Expa-projekti, Tampere)
Sari Auhtola (ehkäisevän huumetyön suunnittelijan sijainen, Jyväskylä)
Annukka Blom-Ruohisto (tukiystävätoiminta, Helsinki)
Tuukka Ervasti (DanceWise2 -projekti, Helsinki)
Taneli Hytönen (siviilipalvelusmies, Jyväskylä)
Hanna Ikonen (Street Team -hanke, Jyväskylä)
Rosita Juurinen (toiminnanjohtaja, Tampere)
Ulla Kuokkanen (toimistosihiteeri, Jyväskylä)
Susanna Kärki (Expa-projekti, Tampere)
Tuomas Laine (oppisopimusopiskelija, Jyväskylä)
Saara Mansikka-aho (järjestötiedottaja, Jyväskylä)
Ville Nieminen (oppisopimusopiskelija, Tampere)
Janne Paananen (toiminnanjohtaja, Jyväskylä)
Petra Pohjonen (ehkäisevän huumetyön suunnittelija, Tampere)
Ville Särkelä (DanceWise2 -projekti, Helsinki)
Jari Tanskanen (siviilipalvelusmies, Jyväskylä)

8.2 Harjoittelijat, työllistetyt ja yhdyskuntapalvelijat

Ammatillisista oppilaitoksista sekä korkeakouluista hakeutuville työharjoittelijoille on tarjottu mahdollisuus suorittaa harjoittelunsa YAD:ssa. Harjoittelijoita otettiin resurssien salliessa, niin että harjoitteluun voidaan myös YAD:n puolelta panostaa. Vuonna 2014 yhdistyksessä opintoihinsa liittyvän harjoittelun suoritti neljä opiskelijaa. Lisäksi vuoden 2014 aikana YAD:lle tehtiin kolme oppinäytetyötä.

Erilaisin työllistys-/kuntoutustuki-/harjoittelurahoin yhdistyksessä työskenteli vuoden aikana kolme henkilöä. **Työllistämässä yhdistys painottaa kuntouttavaa näkökulmaa ja työllistää mielellään henkilöitä, joilla on taustallaan päihde- tai huumeongelmaa.** Toisena työllistettyjen ryhmänä ovat omat vapaaehtoiset.

YAD ottaa myös mielellään päihdetaustaisia nuoria suorittamaan yhdyskuntapalveluaan. Yhdyskuntapalvelijoita yhdistyksellä oli vuoden aikana kaksi.

8.3 Hallitus

YAD:n hallituksessa on ollut perinteisesti hyvin edustettuina yhdistyksen perustoiminnan tuntevat jäsenaktiivit. Nuoruus, YAD -kokemus sekä nuoriso- ja päihdealan asiantuntemus olivat edustettuina myös vuoden 2014 hallituskokoonpanossa. Hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Lisäksi järjestettiin sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset. Hallituksen jäsenet olivat jakaneet keskenään järjestäytymisen yhteydessä vastualueet, joiden mukaan työnjakoa pyrittiin toteuttamaan. Kokousosallistuminen ja sitoutuminen työskentelyyn oli hyvää. Keväällä ja syksyllä järjestettiin hallituksen ja työyhteisön yhteiset arviointi- ja suunnittelupäivät.

Lisäksi hallitus osallistui kevään ja syksyn tiimpäiville. YAD Youth Against Drugs ry:n hallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2014 **Eeva-Kaisa Salminen**. Hallitukseen saa yhteyden sähköpostilla ***hallitus@yad.fi***.

Hallitus 2014:

Eeva-Kaisa Salminen, Tampere (pj)

Miio Seppänen, Jyväskylä

Timo Lemettinen, Jyväskylä

Mika Rautiainen, Jyväskylä

Ville Särkelä, Helsinki

Minna Siltanen, Tampere

Tuomas Laine, Jyväskylä

Varajäsenet:

Janne Kylämäki, Tampere

Sampo Tuhkanen, Jyväskylä

Olli Vairema, Tampere

Saara Salmenmaa, Vantaa

Miina Herronen, Jyväskylä

Hallituksen sihteerinä toimi alkuvuodesta yhdistyksen toiminnanjohtaja Rosita Juurinen ja maaliskuusta eteenpäin uusi toiminnanjohtaja Janne Paananen.

9. Talous ja rahoitus

9.1 Yhdistyksen taloustilanne 2014

Vuosi 2014 oli edellisen vuoden tapaan tappiollinen YAD:n toiminnassa. Maksukyky oli kuitenkin koko vuoden ajan riittävä. Yhdistyksen tuloslaskelman mukainen tulos oli tilikauden päättyessä -13 922,69 € (vuonna 2013: -13 922,69 €). Taseen loppusumma 348 817,73 €. (vuonna 2013: 376 257,83 €).

Taloudenseurannassa ja kirjaamisessa tehtiin yhteistyötä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -tilitoimiston kanssa, joka hoitaa YAD:n kirjanpidon ja palkanlaskennan. Yhdistyksen tilintarkastajana toimi **Ernst & Youngin Jukka Erola**.

9.2 Julkinen rahoitus

Toiminnan päärahoittajana oli vuonna 2014 **Raha-automaattiyhdistys (RAY)**, joka tuki yhdistystä yleis- ja projektiavustuksilla yhteensä 396 802 €:lla (käytetyt avustukset). Tukea toimintaan saatiin myös **opetus- ja kulttuuriministeriöltä** ja **Stiftelsen 7:nde Mars fondenilta**.

Paikallisosastojen kotikunnat tukivat paikallista toimintaa. Vuonna 2014 paikallisosastojen tuotot olivat 14 200 €. Paikallisosastoilla oli omat tilinsä ja tilinkäyttäjänsä. Valtakunnallinen yhdistys kuitenkin viimekädessä hallinnoi ja vastaa niidenkin taloudenpidosta.

9.3 Varainhankinta / myyntitoiminta

Ulkoistettuna varainhankinnan muotona YAD jatkoi yhteistyötä **Kustannus Ampiainen Oy:n** kanssa. Myyntituotteina olivat vuonna 2014 seinäkalenteri ja muistitikku. Myynnistä tuloutui 40 090 € (vuonna 2013 varainhankinta tuotti 37 900 €) YAD:lle.

Vuonna 2014 yhdistyksen jäsenmaksu oli 6 €, tukijäsenmaksu 20 € ja yhteisötukijäsenmaksu 100 €. Lisäksi vuodesta 2013 lähtien on ollut mahdollista maksaa jäsenmaksu kerralla koko elämäksi 60 eurolla. Jäsenmaksutuotoista ohjattiin 25% lähimmän paikallisosaston toimintaan. Jäsenmaksutuottojen merkitys yhdistyksen varainhankinnassa on vuositasolla marginaalinen.

9.4 YAD -materiaalimyynti

Yhdistys myi tuotteitaan tehdäkseen yhdistystä ja sen logoa tunnetuksi sekä levittääkseen päihde- ja huumetietoutta. Tällaisia jäsen- ja tukituotteita ovat muun muassa t-paidat, pinssit, hupparit ja kangaskassit. Lisäksi myytiin tietomateriaaleja kuten Pienryhmätoiminnan kirjaa, Puhetta päihdeistä -vihkosta, Kannabis Mythbuster -esitteitä ja huumeinfokortteja. Tuotteita myytiin tapahtumissa ja verkkokaupassa. Materiaalimyyntin nettoarvo on kuitenkin vuositasolla marginaalinen yhdistyksen tuottojen muodostumisessa.

10. Toimitilat

Yhdistyksellä oli käytössään kolme eri toimitilaa vuonna 2014. Jyväskylässä YAD:n omistamalla keskustoimistolla Lutakossa työskenteli vuoden aikana viisi yhdistyksen varsinaista työntekijää sekä oppisopimustyöntekijä ja molemmat siviilipalvelusmiehet. Tampereen toimistolla työskenteli neljä työntekijää sekä oppisopimustyöntekijä ja Helsingissä kolme työntekijää.

DanceWise2 -hankkeen loputtua Helsingin toimisto irtisanottiin ja tukitoiminnan koordinaattorille vuokrattiin ensin toimitilat Raittiuden Ystävien tiloista ja myöhemmin Onnellisuusopiston tiloista. Tampereelta vuokrattu toimisto meni myyntiin vuoden lopulla, joten siellä valmisteltiin muuttoa vuoden 2015 alussa Kumppanuustalon Arttelin tiloihin.

Paikallisosastot kokoontuivat muun muassa nuorisotiloilla ja kahviloissa, toimistopaikkakuntien paikallisosastot YAD:n toimitiloissa.

YAD:n toimistoilla kokoontuu ilta-aikoina esimerkiksi NA- ja AAL -ryhmiä. Tampereen toimistolla oli alivuokralaisena Irti Huumeista ry.

11. Kehittämistyö ja toiminnan arviointi

Yhdistyksen toiminnasta **raportoitiin työraportein ja erilaisin dokumentaatiolomakkein** ja sitä käsiteltiin säännöllisesti tiimikokouksissa sekä arviointi ja suunnittelupäivillä. Sosiaalisen tilinpidon dokumentointi- ja arviointimalli tehtiin vuonna 2014 festarityön lisäksi Street Teamistä sekä Expa - Kokemusasiatuntijuushankkeesta.

Tiimiohjausmallit eli tiimimanuaalit saatiin vuonna 2014 lähes valmiiksi kaikista tiimeistä. Niiden graafinen taitto tapahtuu 2015.

Kehittämis- ja konseptointityön tuloksena toteutetut päihdekasvatuksen menetelmäkortit lanseerattiin käyttöön 2012 ja niiden käyttöön opastavia **Kättä pidempää -koulutuksia** järjestettiin tilauksesta ja avoimina myös 2014. Uutta päihdekasvatusmenetelmää työstettiin 2014 opinnäytetyönä ja sen konseptointia jatketaan 2015. Syksyllä 2014 ideoitiin ja pilotoitiin riippuvuuksiin keskittyvää päihdekasvatusmenetelmää ja tätä tullaan myös jatkotyöstämään 2015.

Osana hallinnon kehittämistä kirjattiin yhdistykselle 2012 laajempi **talous- ja johtosääntö**, joka täydentää aiempaa käytännönläheistä taloussääntöä. Näitä noudatettiin 2014 ja ne tarkastetaan hallituksessa vuosittain.

YAD:n hallitus seurasi yhdistyslain mukaisesti järjestön toimintaa ja taloutta omissa kokouksissaan sekä työntekijöiden tuottamien raporttien pohjalta. Projekteissa tuotettiin omaa raportointia myös ulkoista arviointia hyödyntäen, hallitus arvioi toimintaansa ja paikallisosastotoiminnan osalta koottiin tiedot vuoden toiminnoista ja toimintoihin osallistuneiden määristä webropol -lomakkeella. Toimivia malleja ja dokumentointijärjestelmiä tilasto- ja muun arviointitiedon keräämiseksi vapaaehtoisten toteuttamasta toiminnasta kehitetään edelleen.

Lisätietoja ja materiaaleja: www.yad.fi